

rencsésebb országaiból jövőknek. Úgy gondolom, hogy ennek ellenére érdemes, mert hosszútávon nyereséges mind az egyénnek, mind a hazai szakmának, és ha nem tesszük, elveszítjük jelenlegi, jó nemzetközi elismertségünket.

### Land surveyor activities, services in relation with EU requirements

Osskó, A.

#### Summary

The European Commission established a strategic goal in 2000, that the European Union must be the most competitive economy in the world within a decade. It is important to develop the EU single internal market and free movement of

services without barriers. In 2009 there is a huge gap between the plan and fact.

As the land administration is one of the most important infrastructure for the economic growth and development it is also essential the free movement of land administration, land surveyor services in the EU. There are many barriers of the cross border land administration, including land surveyors, especially cadastral (licensed) surveyors services due to the wide range of legal framework, different historical background.

Cadastral (licensed) surveyors play a significant role in the economy, it is important to establish EU directives and unified requirements in order to develop the free movement of cadastral surveyor services.

## RENDEZVÉNYEK – KONFERENCIÁK

### Vándorgyűlés Nyíregyházán

A Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság két évenként rendezett Vándorgyűlésének, amelynek *fővédnöke Gróf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter úr volt*, házigazdája ez évben, július 2–4. között Nyíregyháza, a helyszín pedig a Főiskola minden igényt kielégítő épületegyüttese volt.

A Vándorgyűlésen a mintegy 200 fős regisztrált résztvevő közül 100 főt a földhivatalok delegáltak, a vállalkozásokat 41 fő a katonai térképész szolgálatot 8 fő, a Földmérési és Távérzékelési Intézetet 12 fő, a Nemzeti Kataszteri Program Kft.-t 8 fő, a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karát 4 fő képviselte.

A három napos rendezvény mottója és alap gondolata aktuális kérdést tesz fel: „*Földmérés, földügy hogyan tovább?*”

A Vándorgyűlést megnyitó rövid köszöntőjében *dr. Mihály Szabolcs*, az MFTTT elnöke bemutatta az elnökségben helyet foglalókat, üdvözölte a meghívott vendégeket, a megjelent szakembereket. Külön köszöntötte az EMT képviselőit, a megjelent *dr. Ferencz József* urat, a Földmérési Szakosztály elnökét. Hangsúlyozta a két évenként rendezett vándorgyűlések szakmai összetartó erejének jelentőségét, amely a jövő szakemberei számára is fontos. Ennek jegyében ez évben első alkalommal lehetőséget biztosított



*Prof. Dr. Klinghammer István* akadémikus, az MFTTT alelnöke, *Tóth László*, a HM Geoinformációs Szolgálat vezetője, *Román István*, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés alelnöke, *Dr. Gál György*, Nyíregyháza Város Polgármesteri Hivatalának aljegyzője, *Dr. Mihály Szabolcs*, az MFTTT elnöke, a FŐMI főigazgatója, *Sirman Ferenc*, az FVM. Szakállamtitkára, *Dr. Habil Hanusz Árpád* egyetemi tanár, a Turizmus és Földrajztudományi Intézet igazgatója, *Tóth Sándor*, az FVM.FTF. főosztályvezető-helyettese, *Oros László*, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földhivatal vezetője

tak a szervezők fiatal szakemberek bemutatkozására is.

Ezt követően *Sirman Ferenc* FVM szakállamtitkár szakpolitikai megnyitójában elmondta, hogy a minisztérium vezetése jelentősnek és fontosnak tartja a magyar földmérés, földügy tevékenységét, hiszen tevékenységük jelentős nemzeti vagyoni nyilvántartását, naprakészességét biztosítja. Kitért a földhivatalok gazdálkodásának értékelésére. Elmondta, hogy az elmúlt években bevezetett pénzügyi elszámolási rendszer jól működött, ez évben jelentkezett finanszírozási nehézségeket meg kell oldani, mert a szervezett működő képességét meg kell tartani. Egyre nagyobb hangsúlyt kap az információszolgáltatási kötelezettségük a nemzetgazdaság minden ága és az állampolgárok felé is. Jelentős eredmény a Nemzeti Kataszteri Program első üteme során létrejött digitális térképi állomány. Fontos ennek aktualizálása, a digitális földhivatal, a TakarNet24 projektek indítása, az INSPIRE irányelvekhez való alkalmazkodás, melyhez a forrásokat biztosítani kell. Befejezésül *Gráf József* miniszter úr üdvözlését tolmácsolta és a Vándorgyűlés résztvevőinek eredményes munkát, kellemes szakmai és baráti együttlétet kívánt.

Nyíregyháza Város Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala nevében *dr. Gál György* aljegyző köszöntötte a Vándorgyűlés résztvevőit. Elmondta, hogy a földhivatallal hagyományosan eredményes kapcsolatokat ápolnak az informatikai, térinformatikai együttműködés terén, amely az Önkormányzati munka szempontjából meghatározó, és amely jól kapcsolódik az e-földhivatal, e-közigazgatás minőségi változást hozó koncepciójához. Reméli azt is, hogy az elkövetkező napokban a résztvevők számára lehetőség nyílik városuk megismerésére is.

*Román István* a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés alelnöke a megyei Közgyűlés nevében köszöntötte a Vándorgyűlést. Elmondta, hogy sajátos helyzetet jelent, hogy megyéjük három országgal határos. Kapcsolatuk kiterjed a gazdasági és kulturális



*Sirman Ferenc szakállamtitkár köszönti a Vándorgyűlésen megjelenteket*

területre. Reméli, hogy a kulturális és természeti értékekben gazdag megyéről – melyre az itt lakók joggal lehetnek büszkék – a konferencia résztvevői is képet alkothatnak.

*Dr. Hanusz Árpád* egyetemi tanár üdvözlő szavai után rövid áttekintést adott a Főiskola eddigi tevékenységéről, fejlődéséről. Elmondta, hogy jelenleg 12 szakon folyik a képzés. Folyamatosan bővítik az MSc képzést is. A főiskolán térképészeti oktatás is folyik, ahol lépést kell tartaniuk a térképészeti óriási fejlődésével. Földrajzi helyzetükből is eredően jelentős az intézmény kisugárzó hatása országhatáron túl is.

A meghívott vendégek üdvözlő szavai után az Intéző Bizottság javaslata és az MFTTT Közgyűlésének döntése alapján a Lázár Deák- emlékérmét *dr. Mihály Szabolcs*tól, az MFTTT elnökétől ez alkalommal *dr. Márkus Béla* professzor úr vehette át.

A kitüntetett szakmai életútját *dr. Mihály Szabolcs* méltatta.

*Dr. Márkus Béla* 1971-ben végzett a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki karán, ezt követően az egyetem Általános Geodézia Tanszékén dolgozott. 1981-től a Moszkvai Geodéziai, Fotogrammetriai és Kartográfiai Egyetemen levelező aspirantúrát folytatott, megszerezte a műszaki tudományok kandidátusa fokozatot. 1994-től a Nyugat-magyarországi Egyetem Főiskolai Karán szervezte és vezette a Térinformatikai Tanszékét. 1998-ban a habilitáció megszerzésével egyetemi tanári kinevezést kapott. 2001 és 2008 között vezette a közben Geoinformatikai Karra vált intézményt. 1997-ben felkérést kapott a FÖMI Földügyi és Térinformatikai Fejlesztési Főosztály vezetésére. Számos hazai és nemzetközi térinformatikai program indításának tevékeny részese volt. Eredményesen foglalkozott a számítástechnika műszaki alkalmazásának lehetőségeivel. Rendszeresen szervezett mérnök továbbképző tanfolyamokat a térinformatika témakörében. Szervezője és elindítója volt a földügyi igazgatásban dolgo-



*Dr. Márkus Béla professzor átveszi a Lázár Deák- emlékérmét*

zók szakismereteinek továbbfejlesztését szolgáló programoknak.

2001 óta elnöke az MFTTT FIG Nemzeti Bizottságának, 2006-tól elnöke a FIG 2. Oktatási Bizottságának.

A kitüntetés átadása után a plenáris ülés szakmai előadásai következtek. Az előadások az alábbi sorrendben hangzottak el:

- *Prof. Dr. Márkus Béla*: Földmérő gombnyomásra?
- *Tóth László*: A honvédség geoinformációs támogatása,
- *Dr. Borza Tibor*: A GNSS technika hazai alkalmazása és szabályozása,
- *Dr. Mihály Szabolcs*: Fejlesztések és együttműködés a földmérés és földügy jövőjéért.

A nyitó plenáris ülés előadásainak szerkesztett változatát már jelen számunkban olvasóinknak közreadjuk, így összefoglalónkban ezek ismertetésétől eltekintettünk.

A nyitó plenáris ülés után a szekció előadások következtek. Új színfoltja volt a Vándorgyűlések szakmai előadás szervezésének, hogy *dr. Ágfalvi Mihály* főtítkárhelyettes elnökletével külön szekció keretében kaptak lehetőséget fiatal szakemberek diplomaterveik, tudományos diákköri dolgozataik egy-egy előadás keretében való ismertetésére. Az érdeklődő résztvevők az A szekcióban

- *Ulmann Zita*: Gravitációs tömeghatás számítása a Mátyás-hegyi barlang környezetében,
- *Ress Zsuzsanna*: Csillagászati helymeghatározás gazdaságos zenitkamera-rendszerrel,
- *Kiss Attila*: A GNSS technológia alkalmazhatósága vízmércék ellenőrző méréséhez,
- *Tolnai Katalin*: Régészeti feltárás térinformatikai támogatása,
- *Kovács Gábor–Lukovszki Viktor*: Térinformatikai háttérű webes térképkatalógus című előadásokat hallgathatták meg.

A fiatalok után *Oros László*, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földhivatal vezetőjének elnökletével a magyarországi műszerforgalmazó cégek képviselőinek előadásai következtek.

- *Horváth Zsolt*, a Leica Hungary Geosystems Kft. képviselőjeként a „Leica újdonságok a GNSS-től a mozgásvizsgálatig”,
- *Stenzel Sándor*, a Navicom Plussz Bt. részéről a „Van képünk hozzá, képalkotás a geomatikában”,

- *Varga Zoltán*, a Sokkia Kft. ügyvezető igazgatója „A pontosság garantált siker”,
- *Bartha Csaba*, a Navicom Plussz Bt. képviselője „A GNSS fejlesztés iránya a Topconnál”, és végül
- *Szentpéteri László*, a Topcon Europe Positioning B.V képviselője a „DC3: 3D deformáció felügyelet”

című, a cégek új eszközeit, fejlesztési eredményeit ismertető előadásait hallgathatták meg a résztvevő szakemberek.

A B szekcióban a földhivatalokat, a földügyi igazgatást érintő fejlesztések eredményeit foglalták össze a következő előadók *dr. Papp Ivánnak*, a Baranya Megyei Földhivatal hivatalvezetőjének elnökletével.

- *Institóris István* (FÖMI): „A DATR rendszer és telepítése a földhivatalokba” című előadásában ismertette a digitális alaptérképek DAT szabályzatnak megfelelő adattartalmát, típusait. Ismertette a DATR földhivatali tesztelésének eddig végrehajtott feladatait. Bemutatta a térképi adatállományok betöltésének lehetőségeit, amely lehetőségek függenek attól, hogy változásvezetett ITR állományok, vagy DataView állományok áttöltését kellett megoldani. Ezt követően összefoglalta a betöltésnél tapasztalt leggyakrabban előfordult hibákat.
- A következő előadásban *Iván Gyula* (FÖMI) a TakarNet24 projekt térinformatikai vonatkozásairól adott nagy érdeklődéssel kísért tájékoztatót. Az előadás értékét növelte, hogy a projekt indításáról teljes körű publikációt lapunkban – az indító konferencia összefoglalóján kívül – sajnálatos módon nem tudtunk megjelentetni. Az előadó összefoglalta a projekt célkitűzéseit. A hozzákapcsolódó térinformatikai megoldások biztosítani fogják az országos térképi kereső és térképmásolat szolgáltatást, ahol minden térképi adatot a Takaros-sal teljesen integrált DATR adatbázisban tárolják. A rendszer a nemzetközi trendekhez igazodva, az INSPIRE irányelvekből adódó szolgáltatások irányába kiterjeszthető. A rendszer kompatibilis a holland kezdeményezésre kidolgozott ISO LADM szabványjavaslattal, amelynek két éven belül várható az elfogadása.
- *Zátonyi Richárd* (Békés megyei Földhivatal) előadásában a DATR bevezetésének és alkalmazásának eddig Békés megyei tapaszt

talait foglalta össze. Ismertette az adatbázisba szervezett térképek használatával kapcsolatos előnyöket, majd a DATR és a TAKAROS kapcsolatot foglalta össze és kitért arra, hogy a DATR hogyan segíti a TAKAROS-ban az átvezetéseket. A betöltési és áttöltési lehetőségekről adott tájékoztatást követően a DATR funkcióit ismertette a hallgatósággal.

- *Sipos Agoston* (Digicart Kft.) előadásában az ITR és a DATR kapcsolatát ismertette. A kapcsolódás a DAT adatcsere formátumon keresztül valósul meg egyszerű és teljesen automatizált menüpontok alkalmazásával. Segítségével az ITR állományból a DAT adatbázis, illetve DATR-ből közvetlenül ITR állomány állítható elő. Összefoglalta a rétegekiosztás egységesítésével kapcsolatos követelményeket, objektumcsoportokat, jelkulcs készletet.

Ezt követően *Bíró Gyula* (MGFVE elnöke) elnökletével az érdeklődő résztvevők a következő előadásokat hallgathatták meg:

- *Dr. Váczy Attila* (NKP Kft.): „*Összefüggő nagy területek adatszolgáltatásának tapasztalatai*” című előadásában a térképi alapok, mint források „sokszerűségét” foglalta össze területi rendszerük, méretarányuk, a használt digitális formátumuk alapján. Ebből eredően jelentkező általános problémák, a területi rendszerek közötti transzformációs ellentmondások, az egyes felmérési technológiák különbözőségéből eredő bizonytalanságok, a határadatbázisban lévő ellentmondások határozzák meg a létrehozott adatbázis megbízhatóságát. Összefoglalta az adatfeldolgozás során jelentkező leggyakrabban előforduló hibatípusokat. Ezek közül is kiemelte a rétegekiosztással, a változások hiányos átvezetésével és a topológiai hibákkal kapcsolatosan visszatérő gondokat.
- *Dr. Vincze László* (NyME GEO Kar): „*A nagyméretarányú digitális térképeinkért*” című előadásában arra a kérdésre keresett választ, hogy a digitális nagyméretarányú térképkészítés, térképezés, változásve-



*Az előadásokat nagy érdeklődés kísérte*

tés nem minden kérdésben rendezett gyakorlata és az ebből eredő ellentmondások mit jelenthetnek a térképet felhasználó laikusok, kapcsolódó szakterületek, gyakorló földmérők és a földhivatali földmérők számára. „Ezt a heterogén állapotot hogyan és mikor lehet megszüntetni” – volt a következő kérdése az előadónak, befejezésül a lehetséges megoldásokra adott összefoglaló javaslatokat.

- *Dobi Ferenc* (Pécs Önkormányzata) – *Uzsocki Zoltán* (PGT Kft.) a közösen összeállított „*Digitális közműnyilvántartás a Pécsi Önkormányzatnál*” című előadásukban a Pécsi Önkormányzatnál megvalósított és sikeresen működő digitális közműnyilvántartás rendszerét ismertették. Összefoglalták a kiinduló analóg, majd a későbbi ITR, DAT térképi állapot, az erre épülő közműalaptérkép és közműtérkép jellemzőit, a jogszabályi környezetet. A műszaki tervezéshez, a hatósági feladatok ellátásához szükség volt egy, a tényleges helyszíni állapotot tartalmazó ún. műszaki térkép készítésére is, amely sok esetben jelentős eltérést mutatott a jogi állapottal szemben. A központi szabályozás hiányainak ellenére a közös erőfeszítések eredményeként a digitális közműtérkép már valamennyi jelentősebb szakág vezetőinek nyomvonalát ábrázolja. Az állomány frissítésének szervezeti kérdéseit a közmű üzemeltetőkkel együttműködve oldották meg.
- *Farkas Imre* (Geodézia Zrt.) a „*Közüemi téradatok, disztribúciós lehetőségek*” című előadását a „Digitális világ – emberi lépték” gondolattal indítva rövid összefoglalót adott a cég tevékenységéről, partnereiről, referenciáiról, a téradatgyűjtésben alkalmazott szoftverekről, továbbá ismertette mun-

kaszervezési modelljüket. Ezt követően a közüzemi téradat nyilvántartás rendszerét, a forrásadatokat példákon keresztül illusztrálva mutatta be, majd összefoglalta a gyakorlatban felmerülő problémákat, amelyek között a heterogén nyilvántartások, a szabályozatlan jogi környezet, a finanszírozási problémák, a különböző adattulajdonosok különböző, egymással ellentétes érdekeinek megjelenése szerepel. Az előadó egy lehetséges disztribúciós séma felvázolásával zárta érdeklődéssel kísért előadását.

Az első nap zsúfolt, de értékes szakmai programja után a vándorgyűlések hagyományos lazító, beszélgetéseket, koccintásokat lehetővé tevő baráti vacsora következett. Ennek keretében dr. Mihály Szabolcs, az MFTTT elnöke „*Elismerő Oklevelet*” adott át

- Szabóné Tanczos Valéria hivatalvezető asszonynak a Társaság Szolnoki területi csoportja szakmai-társadalmi életének fellendítéséért nyújtott hatékony támogatása,
- Sápiné Csík Julianna asszonynak a Szolnoki területi csoport szakmai-társadalmi életének fellendítéséért, az MFTTT vezetésével folytatott eredményes együttműködés,
- Dr. Bak Péter hivatalvezető úrnak az MFTTT országos munkájának és a Békéscsabai területi csoport működésének eredményességéhez jelentősen hozzájáruló, az elmúlt években nyújtott támogatása,
- Zátonyi Richárd úrnak, területi csoporttitkárnak, a Társaság Békéscsabai területi csoportjában kifejtett szakmai-társadalmi tevékenységéért, az MFTTT vezetőségével folytatott eredményes együttműködése,
- Oros László hivatalvezető úrnak az MFTTT munkájának, a Nyíregyházi területi csoport

működésének eredményességéhez jelentősen hozzájáruló tevékenysége és támogatása,

- *Jelesné Pálfi Zsuzsa* asszonynak a Nyíregyházi területi csoport munkájának eredményes és lendületes támogatása,
- *Dr. Papp Iván* hivatalvezető úrnak az MFTTT munkájának és a Pécsi területi csoport működésének tevőleges és kiemelkedő támogatása

elismeréseként.

Valamennyi kitüntetettnek további eredményes munkát, jó egészséget kívánva *Horváth Gábor* főosztályvezető mondott pohárköszöntőt.



*Horváth Gábor pohárköszöntőt mond*

A következő nap programja további érdekes és értékes előadásokkal folytatódott.

*Dr. Márkus Béla* (FIG MNB elnöke) nyitotta meg az A szekció ülését, ahol elsőként

- *Mnyerczán András* (FÖMI KGO) a „*Minőségi fejlesztések a hazai GNSS szolgáltatásban*” című előadását hallgathatták meg a résztvevők. Az előadó ismertette a GNSS központnak a referenciaállomás hálózatra támaszkodó szolgáltatásait, az alkalmazott kommunikációs vonalakat, a referencia állomások elmúlt években történt bővítését,



*A baráti vacsorán*

valamint az országhatáron kívüli állomások integrálását, amely jelenleg 6 szlovák, 2 osztrák és 1 szlovén állomást jelent, de folyamatban van a román, szerb, horvát állomások bekapcsolása is.

- Ezt követően *dr. Busics György* (NyME GEO Kar): „*Alappontjaink sorsa: magukra hagyjuk-e, vagy megújítsuk-e geodéziai hálózatunkat?*” című nagyon is aktuális kérdéseket feszegető előadásában arra keresett választ, hogy szükség van-e geodéziai hálózatokra, egyáltalán milyen hálózatokról beszélhetünk ma Magyarországon? Kell-e újra mérni a hálózatokat? Szükség van-e integrált hálózatra?

Az előadó szerint az aktív GNSS hálózat és az EOMA újramérése feltétlenül szükséges. Szükség van az integrált hálózatra, mert ez biztosíthatja a GNSS technológia magasságmérési pontosságának növelését, valamint a nagy pontosságú geoid modell meghatározását.

Kell-e karbantartani az alappontokat? Itt nem csak a karbantartás, hanem a pontvédelem megoldatlansága jelenti a nagyobb gondot.

Hány alappontot kellene fenntartani? ...és hogyan?

A legfontosabb: az integrált hálózatot ki kell építeni, ki kell jelölni a feltétlenül megőrzendő pontokat, tisztázni kell az OGPSH–EOVA kritikus ellentmondásait, érvényt kell szerezni a földmérési törvénynek és ésszerűen kell felhasználni a pontpótlásra, karbantartásra rendelkezésre álló keretet.

- *Hodobay-Böröcz András* (FÖMI) „*A Magyar Köztársaság határokmányainak törvényi kihirdetése*” című előadása bevezetőjében az államhatárt meghatározó okmányokat, nevezetesen az I. világháborút lezáró, a Nagy-Trianon kastélyban 1920. június 04-én aláírt Békeszerződést, illetve a II. világháborút lezáró, Párizsban, 1947. február 10-én aláírt Békeszerződést, mint most is hatályos okmányokat említette meg. Az időközben bekövetkezett változásokat a kiegészítő és módosító határokmányok tartalmazzák. A határokmányok, amelyek az államhatár vonalának pontos kijelölését tartalmazzák, az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 1. § (3) bekezdése alapján nemzetközi szerződésnek minősül-

nek, így azokat törvényben kell kihirdetni. Tekintve, hogy a határokmányok jelentős része hagyományos, papíralapú adathordozón áll rendelkezésre, a kihirdetés érdekében ezek számítógépen történő kezelhetősége vált szükségessé. Az előadás a digitális másolatok készítésének lépéseit mutatta be.

Az A szekcióülés második része, amelynek levezető elnöke *Bartos Ferenc* az IB tagja volt,

- *Dr. Kovács Miklós* (NyME GEO Kar) „*A szellemi alkotások és a földmérés kapcsolata*” című előadásával kezdődött. Az előadó kifejtette, hogy a szellemi alkotások joga a polgári jog viszonylag önálló, sajátos területe, amely a személyiségi jogok védelméhez, a jogi oltalom pedig a személyiség alkotó tevékenységéhez, illetve annak eredményéhez kötődik.

A földmérési tevékenység és a szoftverkészítés számítógépi programalkotáshoz, a térképmű és más térképi alkotásokhoz és gyűjteményes műnek minősülő adatbázishoz köthető. Külön foglalkozik a jog a szerző fogalmával, meghatározásával. Az általános jogi megközelítés után az előadó összefoglalta azokat a földmérés területén létrejött alkotásokat, amelyek a jogi oltalom hatály alatt állhatnak.

- *Dr. Karsay Ferenc* (ELTE) a „*Mit rejtenek a szakmai bibliográfiáink és lexikonjaink*” című nagy érdeklődés mellett megtartott előadása értékmentő hiánypótlás is volt. Összefoglalta azt, hogy „... mennyire szükség van múltunkra vonatkozó hiteles adatokra és mennyire nem ismerjük forrásainkat. ... Ha neves szakembereket tudunk felmutatni, az szakmánk megbecsülését is jelenti. Ne hagyjuk elveszni szakmai jeleseinket! Kívánságunk és törekvésük: legyen neve szakmánknak, kollégáinknak a magunk körében és más szakmabeliek előtt is!”

Az előadó e gondolatok jegyében ismertette az eddig megjelent, e témakört feldolgozó műveket.

- *Jelesné Pálfi Zsuzsa* (Geodézia Zrt.) „*Stratégiai elemként kezelt vállalati felmőtképzés*” című előadásának vezérgondolata a „*Tanuld és tanítsd a jobbat!*” idézet volt. Bevezetőjében a képzés-továbbképzés jelenlegi problémáit foglalta össze. Elgondolkodtató, hogy a friss diplomások jó része befejezettnek tekinti a tanulást, a munkaadó is csak aktuális feladatokra taníttatja be al-

kalmazottait. Ezt követően az előadó ajánlásokat fogalmazott meg. Kiemelte, hogy lényeges eleme az eredményes képzésnek a motiváció, a munka-szocializáció, a modulrendszerű képzés. A szervezett képzés formái lehetnek előadások, tréningek, konferenciák, a távoktatás, az e-learning, az online tanfolyamok.

A B szekcióülés első részének levezető elnöke dr. Alabér László főtitkár helyettes volt.

- Petrik Ottó (FÖMI) első előadóként „A FÖMI térinformatikai adatrétegei, különös tekintettel a CORINE felszínborítási adatbázisra” című előadásában ismertette a FÖMI távérzékelési programjait, kiemelve egyik témáját, a CORINE-t, amelynek feladata a kvantitatív, megbízható és összehasonlítható információ biztosítása a felszínborításra. Ez teszi lehetővé a környezeti folyamatok modellezését, a különböző célú regionális tervezést, segítve ezzel az összehangolt európai környezeti politika kialakítását.

Előadása végén a CORINE LC jövőképét vázolta, mivel a felszínborítás szerepel az INSPIRE Annex 2 (2. melléklet) adatok között, ezért ennek aktualizálását folyamatos feladatként kell kezelni.

- Brunbauer Ottó (Geodézia Zrt.) következő előadóként az „Új topográfiai lehetőségek” című előadását egy nemzetközi kitekin-téssel kezdte, majd ismertette a hazai eseményeket, a Magyar Topográfiai Program célkitűzéseit, a FÖMI klasszikus topográfiai projektjeit, a GVOP vektorizálási projektet, valamint a DTA-200 és a DTA-50, a VTopo-25 pilot projektet, valamint a VTopo-25 2007-ben éles munkaként indított projekteket.

Külön szót a Többnemzeti Térinformatikai Együttműködési Programban vállalt feladataikról, majd összefoglalta a továbblépés lehetőségeit, melynek egyik meghatározó eleme a szoros együttműködés feltételeinek megteremtése a polgári és katonai térképészet között.

- Herczeg Ferenc (FÖMI) az objektum orientált topográfiai adatbázisról (DITAB-10 V.3) adott összefoglaló tájékoztatót. A topográfiai térképek digitális aktualizálása 1998-ban a DTA-10 elnevezésű helyesbítéssel kezdődött, majd a DITAB-10 néven egy egyszerűsített helyesbítéssel, később a DITAB-10 V.0 a digitális átalakítással

folytatódott. Ennek a folyamatnak egyes munkafázisait, majd a 2008-tól létező adatbázis struktúráját ismertette az előadó. Bemutatta a DITAB-10 V.3 adatbázis kartográfiai megjelenítését. Az így előállított állományokból az adatszolgáltatás lehetőségeit foglalta össze.

- Dr. Remetey-Fülöpp Gábor (Magyar Térinformatikai Társaság) a „Téradat infrastruktúrák értékelése” című előadásában az INSPIRE EU szintű téradat infrastruktúra-építést, mint megvalósítandó feladatot, annak jogszabályi kereteit, ebből eredő kormányzati feladatokat foglalta össze. Ennek megvalósítását számos EU projekt támogatja, ezek közül kiemelte eSDI-Net+ projektet, amelynek célja az európai téradat infrastruktúra-szolgáltatók ismereteinek, tapasztalatainak továbbadása és az érdemi információcsere.

Az előadásokat követő szünet után Tóth Sándor (FVM FTF) elnökletével folytatódó szekcióülés első előadója

- Doroszlai Tamás (FÖMI) a TakarNet24 projekt céljait, a feladat ütemezését, a fontosabb projekttermékeket, a projekt finanszírozását, a kódharmonizációs feladatokat, a központi rendszer kialakításának tervét, a webes szolgáltatás bővítését, a TakarNet ügyfelek kiszolgálásához tartozó terület kialakítását, a Központi Ügyfélkapun belépő ügyfelek kiszolgálásához tartozó fejlesztéseket, a hardver beszerzéseket és az oktatás tervezett ütemét ismertette a hallgatósággal.

- Forner Miklós (FÖMI) a „Geoportál földügyi téradatak szolgáltatására” című előadásában a geoportál létrehozásának, üzemeltetésének adatjogi hátterét, a Geoportál működtetésével kapcsolatos INSPIRE előírásokat, ajánlásokat foglalta össze. Felsorolta a földügy felelőssége alá tartozó térbeli referencia adatokat, amelyeket a Geoportálon kell megjeleníteni. Ezt követően összefoglalta azokat a pályázatokat, azok eredményét, amelyek a Geoportál létrehozását támogatják.

- Nagy Géza (Trimble) a szekcióülés záró előadásában a cég új termékekről – műszerekről, szoftverekről, szolgáltatásokról – adott tájékoztatót.

A délelőtti szekcióüléseket követően a záró plenáris ülés következett, ahol a levezető elnöki tiszttel Uzsoki Zoltán főtitkár látta el.



Prof. dr. Jánosi Zoltán rektor köszöntőjében szolt a Főiskola fejlesztéseiről

A záró ülést megtisztelte jelenlétével Prof. Dr. Jánosi Zoltán úr, a Főiskola rektora. Elmondta, öröme szolgált, hogy ilyen rangos szakmai rendezvénynek adott otthont a Főiskola. Intézményükkel kapcsolatban elmondta, hogy a hallgatói létszám elérte a 10 ezret, az oktatói létszám mintegy 1000 fő. A 14 Mrd Ft fejlesztési lehetőséggel élve egy valóban európai szintű épületegyüttest sikerült létrehozni, amely a közelmúltban nyerte el a „Világ legjobb középülete” megtisztelő címet. Fontos küldetésükként fogalmazta meg, az intézmény határokon túl nyúló jelentőségét, melynek érdekében az oktatók is jelentős feladatot vállaltak és teljesítettek.

A záró plenáris első előadója

- Tóth Sándor (FVM FTF) „A földmérés és térképészeti szerepe a nemzeti téradatinfrastruktúrában” című előadásában ismertette az INSPIRE irányelvet annak érvényesítését, ami a téradat-infrastruktúra kialakítását, a nemzeti geoportál létrehozását és az arról történő szolgáltatásokat jelenti. A jelenlegi helyzet ismertetésekor elmondta, hogy ennek törvényi szabályozása ugyan megtörtént, de a végrehajtásra vonatkozó rendelet késik. Az INSPIRE földügyi vonatkozásait az irányelvben meghatározott téradat-készletek közül stratégiai jelentőségű adatkészletek adatgazdája a földügyi szakterület. Ezek a térbeli referencia rendszerek, koordináta-rendszerek, Földrajzi-név-tár, Közigazgatási határok adatbázisa, földrésztetek, felszínborítottság, magassági adatok, ortofotók, légifényképek, épületek. Ezekre alapozva – hangsúlyozta az előadó –

olyan stratégiai infrastruktúrát kell felépíteni, amely képes támogatni az információs társadalom és a tudásalapú gazdaság kialakítását., amely az intézkedések, az intézményi struktúrák, technológiák, az adatok és emberek olyan együttesét jelenti, amely lehetővé teszi a térbeli információk hatékony felhasználását. Összefoglalta ezután a rendszer hatékony működtetésének feltételeit. Ami még nagyon lényeges, hogy a jövőben a szakterület nagyobb súllyal vegyen részt az irányelv átültetését biztosító jogszabályok előkészítésében, a nemzeti stratégia kialakításában, és a végrehajtás biztosításában és koordinálásában.



Tóth Sándor

- Buga László (HM Térképészeti Közhasznú Nonprofit Kft.) a „Katonai térképészeti feladatok végrehajtása a HM Térképészeti Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságnál” című előadásában összefoglalta a szervezeti átalakulások folyamatát. A Kft. alapfeladatát jelenti a MH geoinformációs támogatása, az állami topográfiai térképek és állami térképészeti alapadatok előállítás, tárolása és szolgáltatása, valamint a NATO és nemzetközi feladatokból eredő térképészeti tevékenység végrehajtása. Ezt a Kft. felmérési, távérzékelési, digitális kartográfiai, sokszorosítási és szolgáltatási tevékenységén keresztül látja el. Jelentős hazai és nemzetközi projektek végrehajtója, illetve koordinálója. Ezek közül az előadó kiemelte a VTopo-25 végrehajtását, ismertette ennek szervezési, szervezeti kereteit, eredményeit. Hasonló jelentőségű a Többnemzeti Térinformatikai Együttműködési Programban vállalt szerepük is.
- A következő előadó, Osskó András (Fővárosi Földhivatal) „A Földmérési Tevékenység

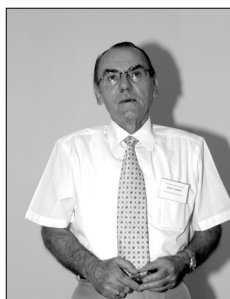


Buga László



és *Szolgáltatások az Európai Követelmények Tükrében*” című előadásának szerkesztett változatát jelen számunkban közöljük, ezért ennek kivonatos, összefoglaló jellegű közlésétől e helyütt eltekintünk.

- *Simon Sándor* (NKP Kft.) „*Változások, tapasztalatok, eredmények*” című előadásában beszámolt a Nemzeti Kataszteri Programot is érintő szervezeti változásról, majd elmondta, hogy növekszik a nagytömegű adatokat igénylő felhasználói kör, növekszik az igény a meglévő állományok aktualizálására, a heterogén adatállományok egységesítésére, összességében a tervezett II. ütem indítására. Tájékoztatót adott ezután a saját értékesítések bevételeinek alakulásáról, a földhivatalok által értékesített térképek bevételeiről és a Kht.-t terhelő tüke- és kamattörlesztésről.



*Simon Sándor*

- Utolsó előadóként *dr. Riegler Péter*, a GK folyóirat főszerkesztője a „*60 éves a Geodézia és Kartográfia*” című összefoglalójában mondott köszönetet valamennyi szerzőnek, közreműködőnek, a lap-tulajdonosoknak és mindazoknak, akik segítettek, támogatták és megvalósították a lap 60 éves jubileuma alkalmából készített jubileumi



*Dr. Riegler Péter*

különszám megjelenését. Reményét fejezte ki, hogy a jubileumi különszám a ma szakemberei számára nem csak új információkat szolgáltat az elmúlt 60 év eseményeiről, hanem az olvasók értékelik, érzékelik elődeink munkáját, eredményeit, amelyek ma is meghatározzák szakmánk fejlődését.

Ezt követően *Uzsoki Zoltán* főtítkárral záravában eredményesnek, jó hangulatúnak ítélte a három napos rendezvényt. Köszönetet mondott a szervezőknek, külön kiemelve a helyieket, személy szerint *Oros László* hivatalvezetőt, *Jelesné Pálfi Zsuzsa* titkárt a minden részletre kiterjedő eredményes szervező munkájukért.

Az előadók, az előadások jól illeszkedtek a Vándorgyűlés megfogalmazott mottójához. Az előadások az aggodalom mellett, a jelenlegi helyzet tárgyilagos ismertetésén túl a továbblépés lehetőségét, igényét és szükségességét is megfogalmazták oly annyira, hogy a két napon szakmai program után néhány előadó, hozzászóló kolléga még az alap mottót is módosítani javasolták: „*Földmérés, földügy, hogyan? Tovább!*”

Tájékoztatjuk Olvasóinkat, hogy a következő hónapok során szeretnénk több, a Vándorgyűlésen elhangzott előadás szerkesztett változatát lapunkban közölni. Tesszük ezt azért is, mert összességében szakmai szempontból is sikeres és színvonalas rendezvény résztvevői lehettünk, az itt szerzett információkat pedig szeretnénk Olvasóink, Kollégáink felé továbbadni.

Befejezésül a Geodéziai és Kartográfia szerkesztősége nevében is köszönetünket fejezzük ki valamennyi, a Vándorgyűlés sikerét biztosító előadónak, szervezőnek ezért a valóban értékes, jó hangulatú három napért.

Összeállította: *dr. Riegler Péter* főszerkesztő  
Fotók: *Hodobay-Böröcz András*

## Beszámoló a Vándorgyűlés záró eseményeiről

A záró plenáris ülés után, a szombati kirándulása is maradók egy csoportjával, késő délután bejárunk Nyíregyháza belvárosát.

Nyíregyháza első említése 1209-ből való, Nyír néven szerepel az okiratban. A török időkben szinte teljesen elpusztult. 1753-ban gróf Károlyi Ferenc Felvidékről és Békés megyéből szlovákokat telepített be. Őket nevezték tirpákoknak.

Rendkívül dolgos, evangélikus vallású nép volt, ők alakították ki a város környékére jellemző bokortanyákat. 1784-ben rakták le templomuk alapkövét és 1786-ban szentelték fel. Ebben az évben kapott mezővárosi rangot Nyíregyháza. Az 1800-as évek elején a város lakói megváltották magukat a jobbágysorból, ezzel páratlan ütemű fejlődés indult el. 1858-ban épült meg a

vasút. Ekkor még Szabolcs vármegye székhelye Nagykálló volt, de nekik nem kellett a vasút, aminek az lett az eredménye, hogy 1876-ban Nyíregyháza lett a megyeszékhely. A város központját meghatározó védett épületek (megyeháza, városháza, takarékpalota, Nyírvíz-palota stb.) mind 1870 és 1914 között épültek. A városnak jelenleg kb. 120 ezer lakosa van.

A város parkjain keresztül vezető séta során megnéztük Krúdy Gyula, Beszenyei György, Benczúr Gyula szobrát, a nyíregyházi huszárok emlékművét, a városházát, a megyeházát, a Kossuth szobrot, az örökvláság emlékművét, az I. és II. világháborús emlékművet. A fáradságot egy utcai sörözőben kipihenve, este kilenc után értünk vissza a szállásra.

A következő nap reggel – szombaton – indulunk a már hagyományossá vált kirándulásra. Az első állomás Nyírbátor volt. A települést először 1279-ben említi egy oklevél, akkor a Gutkeled nemzetség tulajdona. Neve az ötörök batir (jó hős) szóból származik. Virágkora a Báthory család uralmához kapcsolódik, amely 330 éven keresztül, Báthory Gábor erdélyi fejedelem 1613-ban bekövetkezett haláláig tartott. Fontos összekötő kapocs volt Magyarország, Erdély és Lengyelország között. A Báthoryak után a Bethlenek, Rákóczi, végül a Károlyiak birtokolták. Jelentőségét elvesztette, 1872-ben megfosztották városi rangjától, amit 1973-ban kapott vissza. Jelenleg mintegy 14 000 lakosú kisváros.

1479 júliusában Mátyás király parancsot küldött Báthory István erdélyi vajdának, hogy készüljön, mert török betörés várható. A török had október elején érkezett meg, a magyarokkal 1479. október 13-án a Maros menti Kenyérmezőn ütközött meg (a csata emlékét az alkenyéri vasútállomáson található emlékmű őrzi). A magyar sereg vezérei Báthory István és Kinizsi Pál voltak. A csata előtt Báthory István fogadalmat tett, ha győz, két templomot építtet Nyírbátorban. Akkoriban még



*A városnézők és Krúdy Gyula  
(Fotó: Oros László)*



*A nyírbátori református templom  
és harangtorony (Fotó: HBA)*

az ígéretek komolyan vették és a győzelem után így épült fel a város jelenleg két legjelentősebb emléke, a református és katolikus (minorita) templom. Mi a családi kápolnának és temetkezési helynek épült, jelenleg református templomként nézzük meg.

A templom 1480 és 1511 között épült. Késő gótikus, egy hajós, hálóboltozatos, kelet-nyugati tájolású épület, Johannes olasz mester alkotása. Belső magassága 20 méter, déli oldalán csúcsíves ablakok találhatók, északi oldalán nincs ablak. Hálóboltozata a világon a legszebbek közé tartozik, kivételes statikai szilárdságát az adja, hogy egyetlen derékszögben találkozó eleme sincsen, minden kapcsolódás trapéz alakú. Akusztikája fantasztikus, a templomban rendezett hangversenyek világhírűek. A templomban több felbecsülhetetlen értékű, firenzei dombormű mellett megtalálható az 1493-ban elhunyt építető, Báthory István erdélyi vajda vörös márvány síremléke és az 1605-ben meghalt Báthory István országbíró kő szarkofágja. A templom eredeti berendezéséből megmaradt két csodálatosan faragott hátságpadsor, az egyik a Nemzeti Múzeumban Budapesten, a másik a Báthory István Múzeumban, Nyírbátorban található. Várható, hogy a Nyírbátorban lévő visszakapja a templom, de a másikat nem, ezért annak a másolatát tervezik elkészíttetni és helyére tenni a templomban. Folyamatban van egy felvonó beépítése, amely lehetővé teszi majd a tetőtér megtekintését, ahol a különleges, középkori tetőszerkezet ácsolatát lehet majd megcsodálni. A templom alatt van az altemplom, ahová a Báthoryak temetkeztek. Sajnos, a templomot az 1600-as évek közepén kifosztották, a csontokat összedobálták. Jelenleg nem látogatható, mert helyreállítása egy milliárd forint körüli összegbe kerülne.

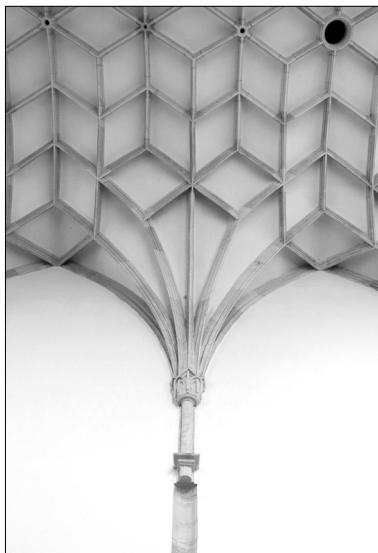
A templom északi oldalán Liszt Ferenc és Kodály Zoltán, a déli oldalon Tinódi Lantos Sebestyén szobra található. Délnyugatra 30 méter magas, négy fiatornyos, fából készült, faszindellyel

fedett harangláb van, amely 1640 körül épült és két harangot hordoz. Ez hazánk legnagyobb fa harangtornya.

A templom mellett volt, mintegy 60×80 m területen a Báthoryak XIV. században épült vára, amelyet a XV. század végén várkastéllyá építettek át. Ebből egyedül az ebédlő palota maradt meg, amelyet magtárnak használtak és a közelmúltban gyönyörűen felújítva múzeum és konferenciaterem lett.

A templom megcsodálása után tovább indultunk Vajára. Vaja Nyíregyházától keletre 40 km-re található, kb. 3900 lakosú település a Nyírségben. Neve személynév eredetű, valószínűleg egykori tulajdonosáról kapta, Woya, illetve Waya alakban fordul elő az iratokban. Már a XIV. században a Vayak bírták. A család címerét Zsigmond király adományozta Vay Titusznak, amiért 1396 szeptemberében az elvesztett nikápolyi csatában megmentette a király életét. Ezt az eseményt örökíti meg a vajai vár második emeleti nagytermében Lehr Ferenc mennyezetfreskója. A Vay család tagjai közül talán legismertebb közülük Vay Ádám (1657–1719), II. Rákóczi Ferenc fejedelem egyik leghűségesebb híve, udvari főmarsallja, Békés megyei főispán, Munkács várának parancsnoka. A szabadságharc bukása után követte urát a száműzetésbe és Lengyelországban, Danzigban halt meg. Hamvait Rákócziéval együtt 1906-ban hozták haza és Vaján temették el. Síremléke a református templom előtti parkban van.

A vajai vár ma látható épületét valószínűleg 1580–1590 között építették. Többször átalakították, északi saroktornya 1659-ben, déli saroktornya 1710 körül épült. A várban találkozott II. Rákóczi



A hálóboltozat részlete (Fotó: HBA)



A helyreállított ebédlő palota (Fotó: HBA)

Ferenc Pálffy Jánossal, a labanc hadak fővezérével közvetlenül azelőtt, hogy örökre elhagyta Magyarországot. A vár mai formáját a Vay család által 1850-ben elvégzetett helyreállítások nyerte el.

1945 után a várban iskola működött, melynek igazgatója, Molnár Mátyás küzdelmének köszönhető, hogy 1960-ban műemlékké nyilvánították és elkezdték a vár helyreállítását, ami végül múzeum lett.

A vár három emeletén rendkívül gazdag és szép kiállítás található a Rákóczi szabadságharcról. Bemutatja a kuruc hadak szervezetét, az állam felépítését, a postaszolgálat működését, a hadjáratokat, a gazdaság működését. De gazdag anyag van a Vay családról (sajnos, irattárunk teljes épségben megmaradt anyagát az 50-es években Budapestre szállították, ahol 1956-ban a harcok során a Nemzeti Múzeumban elégett).

A vár körül gyönyörű park található, amelyben a kuruc kor jeles alakjainak mellszobrai láthatók. A várban működik a Rákóczi Tárogató Egyesület Nagy Csaba tárogatóművész vezetésével, mely hangversenyeket és tárogató

világtalálkozót szervez minden évben.

A múzeumlátogatás után Baktalórántházán, a Fenyves csárdában, gyönyörű erdei környezetben a vadászteremben várt bennünket az ebéd: túrós sztrapacska borjúpörkölttel és csokis palacsinta. Úgy vettem észre, a nagy többség elégedett volt a választott menüvel.

Nyíregyházára visszaérkezve rövid, bensőséges búcsút vettünk egymástól és ment ki-ki az útjára abban reménykedve, hogy két év múlva ismét találkozhatunk.

Oros László

## Kartográfiai tapasztalatok Iránban

### A workshop szervezése

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) Oktatási és Képzési bizottságának (CET) fontos feladata, hogy segítse a tagországokban a térképészet fejlődését. 2005-ben már kapott a bizottság egy megkeresést Iránból, de akkor – főleg a világpolitikai helyzet következtében – végül nem sikerült megszervezni a workshop-ot.

2008 végén érkezett az iráni National Cartographic Centertől (NCC) az újabb megkeresés a CET vezetőjéhez, az ausztrál *David Fraser*hez. Az NCC kérése az volt, hogy a számukra legfontosabb témakörökben szervezzen a bizottság egy workshop-ot, amelyben a technikai fejlődés legújabb eredményeiről kaphatnak információt a résztvevők. A helyi szervezőkkel történt egyeztetések után 12 témakört választottunk ki. Egy hétre négy témakör jutott a meghívott oktatóknak.

A bizottság tagjai közül kerestünk szakembereket az adott témakörökben, s bár Iránnal szemben volt némi idegenkedés, de végül sikerült 6 oktatót találni. Az első kurzust *David Fraser*, a CET vezetője, Mapping Science Institute igazgatója és *Colin Arrowsmith* vállalta fel, mindketten az RMIT (Melbourne, Ausztrália) oktatói. Témaköreik: vetületi rendszerek, topográfiai térképek, térképi dizájn (jelek, térképtervezés), térképészeti információs rendszerek I.

A második kurzusra a CET két magyar tagja vállalkozott: *Zentai László* (ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék), CET helyettes vezetője és *Guszlev Antal* (Nav N Go Kft.). Témaköreink: térképészeti információs rendszerek II., internetes térképek, atlaszok készítése, nyomdai előkészítés és digitális nyomtatás.

A két kurzust időben úgy szerveztük, hogy az első kurzus végén érkezünk meg Teheránba, együtt tettünk egy kétnapos kirándulást Iszfahánba, majd az ausztrálok elutazása után kezdődött a „magyar” kurzus.

A harmadik kurzus rövidebb szünet után május legvégén kezdődött. Az angol oktatók (*David Forrest* és *Mike Shand*) számára a vízumok beszerzése is bonyolultabb feladatnak ígérkezett, az Irán és Nagy-Britannia közötti feszült viszony következtében. Mindketten a Glasgow-i Egyetem Földrajzi és Földtudományi Tanszékének oktatói, *David Forrest* korábban a Brit Térképészeti Társulás elnöke volt.

### National Cartographic Center, Teherán

Az intézmény talán a legjobban a FÖMI-hez hasonlítható. A központot 1953-ban alapították a Tervezési Minisztérium háttérintézményeként. 1972-ben összevonták a katonai térképészet földrajzi részlegével, s a központ részt vett volna az 1:25 000 méretarányú állami topográfiai térképek készítésében, de az Irakkal vívott háború (1980–1988) miatt erre nem kerülhetett sor. 1990-től az ENSZ segítségével indulhatott meg a topográfiai térképek készítése. Jelenleg az iráni parlament határozata értelmében a nemzeti térinformatikai program megvalósítója az intézmény, s ők készítik az 1:25 000 méretarányú állami alaptérképeket is. A központnak 1000-nél is több alkalmazottja van, és 6 vidéki részleggel működnek. Érdekes, hogy a katonai térképészettel gyakorlatilag semmilyen hivatalos kapcsolatuk nincs, de elmondásuk szerint a katonai térképészet sokkal jobb anyagi feltételek mellett működik. A teheráni központ a régi repülőtér (Mehrabad) közvetlen közelében fekszik.

A háború után a szakemberek kiképzésében az ENSZ, illetve a hollandiai ITC segített. A workshop kezdeményezője és fő szervezője *Babak Shamei* volt, a Térképészeti Osztály vezetője. Segítői: *Mehrdad Jafari*, a Térképészeti Osztály helyettes vezetője és *Reza Ahmadyieh*, a Térinformatikai Osztály kutatója voltak.

A workshop hallgatói az intézmény központjának dolgozói voltak, egyesek férfiak és nők. Az első napon még kicsit szokatlan volt a fejkendős nők látványa, de ez semmiféle nehézséget nem okozott. A hallgatók nagyon érdeklődők és motiváltak voltak. Mivel nem mindenki tudott angolul, ezért az előadásainkat folyamatosan perzsa nyelvre fordították, de egyesek angol nyelven is képesek voltak kérdéseket feltenni. Ebből a szempontból elmondásuk szerint a mi kurzusunk volt a résztvevők számára a leginkább élvezhető, mert a mi angolunk könnyebben érthető volt a számukra, mint az ausztrál vagy az igazi angol.

A mi kurzusunk öt napig tartott, a négy témát egymás között úgy osztottuk el, hogy felváltva tarthassuk az előadásokat, így egyikünk sem volt aránytalanul nagy terhelésnek kitéve. Minden nap reggel 9 és délután 15.30 között tartottuk a kurzusokat, ügyeltünk arra, hogy időben befejezzük, hogy a dolgozók időben haza tudjanak menni.

Mi a város központjában egy szállodában laktunk, ami a reggeli és a délutáni csúcsforgalomban kb. 45 perces taxis utazást jelentett.

Teherán hatalmas város, az agglomerációval együtt a lakosok száma kb. 14 millió. A főváros az Elburz-hegység déli lejtőjén fekszik 1000–1700 méteres magasságban, a havas csúcsok a közlekedés okozta szmog miatt nem mindig láthatók.

A térkép-kultúra Iránban a magyarországinál kevésbé fejlett, az iskolai térképek, atlaszok készítése is csak mostanában kezdődött. Az NCC készítette, illetve készíti az ország nemzeti atlaszának köteteit is. Számítógépes felszereltségük csak kevéssel marad el a miénktől, a fő szoftverek a MicroStation, az ArcGIS, illetve a Freehand. Komoly problémát okoz, hogy az ismert és elterjedt szoftverek egy része nem támogatja a farszi írást (amely az arab ábécé némileg módosított változata). Szoftverek tekintetében Irán a nyugati országoktól eltérően értelmezi a szerzői jogot: a legfrissebb szoftverek feltört változatai számítógépes boltokban, DVD lemezenként kb. 2 dollárnak megfelelő áron vásárolhatók meg. Így az NCC-ben is minden szoftver esetében a legfrissebb változatot használják. Természetesen a vezetők ismerik a nyugati elvárásokat ebben a tekintetben, de amíg az ország törvényei nem szigorodnak, addig szoftvervásárlásra nem költenek.

A workshop minden költségét (beleértve az útiköltségünket és egy két napos kirándulást is) az NCC állta, úgy tűnik, Iránt egyelőre kevésbé sújtja a gazdasági válság, s az olajbevételekből futja az oktatásra is. S bár Irán iszlám ország, az emberek nyitottak és érdeklődők voltak, min-

denhol biztonságban érezhettük magunkat, a nők (a kendőviselet ellenére) sok arab országgal ellentétben önálló életet élhetnek. Az egyetlen állami beavatkozás, amellyel szembesültünk az internet kapcsolat állami szintű korlátozása, ami a sávszélesség korlátozása mellett, egyes külföldi oldalak elérhetőségét is blokkolta (pl. az index.hu sem volt elérhető). A városok megszokott pontjai az internet kávézók, melyek könnyebb lehetőséget adnak a férfiak és nők ismerkedésének. Az útleírások, beszámolók említik az iszlám rendőrséget, melyek ellenőrzik, hogy az utcán nők és férfiak csak akkor lehetnek együtt, ha házasok, de nem tapasztaltunk ilyen ellenőrzést, pedig elég sokat sétáltunk a városban. Úgy tűnt, hogy a nők és a férfiak zavartalanul éltek az életüket, s a workshop résztvevői is hasonlóan fesztelenül viselkedtek egymás között, bár a nők és a férfiak legtöbbször azonos neműek társaságában töltötték az idejüket. Az egyedüli furcsaság az volt, hogy a nők egy része kesztyűt hordott, de az elmondások szerint ennek csak higiéniai okai vannak (civilizációs ártalmak).

Érdekes volt, hogy sokan érdeklődtek az európai és magyar tanulási lehetőségek (doktori képzés) iránt, mert Magyarországot olyan országnak tekintik, ahol magas szintű a térképészképzés.

Úgy gondolom, hogy egyhetes ottlétünk alatt nemcsak mi segíthettünk az iráni térképészeknek, hanem mi is sok érdekes tapasztalatot szereztünk egy számunkra kicsit különös országról. A bizottság jövőre Vietnámban tervez egy hasonló workshopot.

*Zentai László – Guszlev Antal*

